

عنوان مقاله:

دیدگاه ابن خلدون درباره نقش عصیبت و دین در تمدن اسلامی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات ادیان و عرفان تطبیقی، دوره 6، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

یوسف جعفرزاده - استادیار گروه تاریخ و تمدن اسلامی و ادیان، دانشگاه پیام نور، ایران.

خلاصه مقاله:

مقاله حاضر به بررسی دیدگاه ابن خلدون به تاثیر عصیبت و دین اسلام در شکل گیری و انحطاط تمدن اسلامی می پردازد. با توجه به اینکه دین اسلام در بستر عصیبت عربی ظهور کرده، لذا این سوال مطرح است که در تحلیل تمدنی ابن خلدون، دین اسلام چه مواجهه ای با عصیبت عربی داشته است و در فرایند تاریخی تمدن اسلامی، عصیبت و دین اسلام چه تاثیری بر شکل گیری و بعد انحطاط آن داشته اند؟ در پاسخ به این سوال، به عنوان فرضیه می توان گفت که دین اسلام با تعدیل عصیبت عربی، امکان تمدن سازی را فراهم نموده و با بازگشت قبیله گرایی و عصیبت صرف قبیله ای، تمدن اسلامی رو به انحطاط رفته است. یافته های این پژوهش حاکی از این است که از دیدگاه ابن خلدون، تمدن در نقطه عدالت به وجود می آید و وقتی از این نقطه خارج شد، رو به انحطاط می گذارد. از دیدگاه وی، دین اسلام با عطف توجه عصیبت عربی به حق و راستی، نیروی آن را دو چندان کرد و با تکیه بر نیروی شدید آن به سرعت در کشورهای دیگر توسعه یافت و موجب ایجاد تمدن عظیم اسلامی شد اما بعد از دوره خلفای راشدین، به تدریج با کنار گذاشتن اصول دین اسلام و بازگشت به قبیله گرایی، تمدن اسلامی رو به سوی انحطاط رفت. در مقاله حاضر با روش توصیفی-تحلیلی به تبیین دیدگاه فوق خواهیم پرداخت.

کلمات کلیدی:

ابن خلدون، عصیبت، دین، تمدن اسلامی، انحطاط

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1595887>

